

Luonnonvara- ja
biotalouden
tutkimus 50/2016

Kalatalouden toimialakatsaus 2016

Heidi Pokki, Joonas Valve ja Jari Setälä

Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 50/2016

Kalatalouden toimialakatsaus 2016

Heidi Pokki, Joonas Valve ja Jari Setälä

Luonnonvarakeskus, Helsinki 2016

ISBN: 978-952-326-291-1 (Painettu)

ISBN: 978-952-326-292-8 (Verkkajulkaisu)

ISSN 2342-7647 (Painettu)

ISSN 2342-7639 (Verkkajulkaisu)

URN: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-326-292-8>

Copyright: Luonnonvarakeskus (Luke)

Kirjoittajat: Heidi Pokki, Joonas Valve ja Jari Setälä

Julkaisija ja kustantaja: Luonnonvarakeskus (Luke), Helsinki 2016

Julkaisuvuosi: 2016

Kannen kuva: Plugi/Luken arkisto

Painopaikka ja julkaisumyynti: Juvenes Print, <http://luke.juvenesprint.fi>

Tiivistelmä

Heidi Pokki¹⁾, Joonas Valve¹⁾ ja Jari Setälä²⁾,
heidi.pokki@luke.fi, joonas.valve@luke.fi, jari.setala@luke.fi

¹⁾Luonnonvarakeskus (Luke), Elimäenkatu 17-19, 00510 Helsinki

²⁾Luonnonvarakeskus (Luke), Itäinen Pitkäkatu 3, 20520 Turku

Kalatalouden toimialakatsauksessa kuvataan suomalaisen merikalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellista tilaa. Katsaus perustuu kalatalouden yritysten viimeisimpiin tilasto- ja tilinpäätöstietoihin.

Vuonna 2014 kalatalousalalla oli 1 789 yritystä. Yritysten kokonaistuotot olivat 957 miljoonaa euroa. Kalatalouden tuottama jalostusarvo oli 155 miljoonaa euroa ja yritysten työllistävyys oli 2 827 henkilötyövuotta. Yrityksistä 72 prosenttia oli kalastusyrittäjiä. Tuotoiltaan suurin toimiala oli kalanjalostus. Myös henkilöstöä oli eniten jalostajien palveluksessa.

Kalanjalostajien ja vähittäiskaupan tuotot kasvoivat vuonna 2014. Kalastajien ja vesiviljelyyritysten tuotot olivat edellisvuotta pienemmät. Kalaan ja kalatuotteiden tuonti väheni ja viennin arvo laski vuonna 2015.

Vuonna 2014 pienten rannikkokalastajien ja isojen troolareiden tuotot laskivat, mutta suurten rannikkokalastajien ja pienten troolareiden tuotot kasvoivat. Kalastusyrittäjien nettotulos heikkeni isompia rannikkokalastajia lukuun ottamatta. Vaikka vesiviljelyyritysten tuotot olivat aiempaa pienemmät, niiden kannattavuus nousi. Pienten ja keskisuuren kalanjalostusyrittäjien nettotulokset heikkenivät, mutta suurten jalostamoiden kannattavuus parani. Tukkukaupan kannattavuus parani, vaikka ainoastaan isot yritykset tekivät voittoa. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan kannattavuus heikkeni, mutta tulos jäi vielä voitolliseksi.

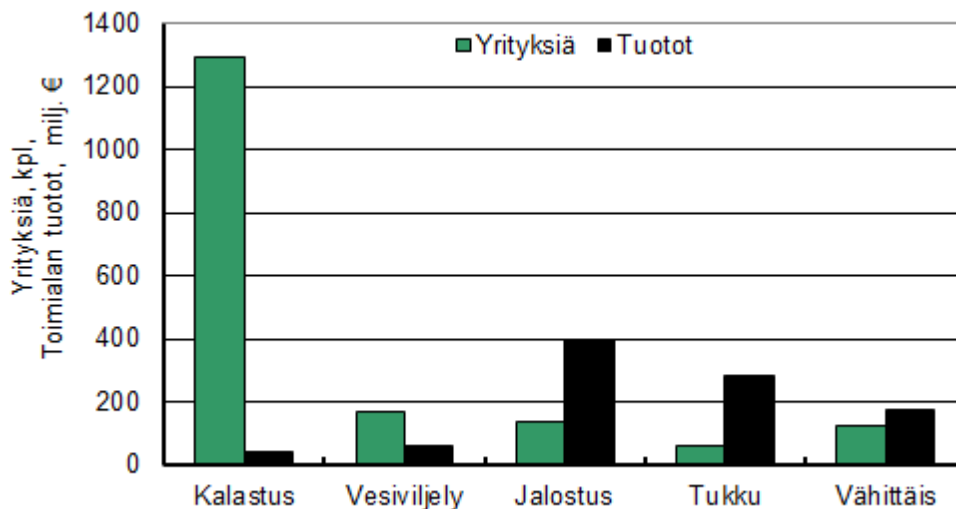
Asiasanat: kalanjalostus, kalan vähittäiskauppa, kalastus, kalatalous, kalatukkukauppa, taloudellinen analyysi, toimialakatsaus, vesiviljely

Sisällys

1. Kalatalouden tuotot kasvussa.....	5
2. Kalastuksen nettotulos heikkeni	7
3. Vesiviljelyalan tuotot laskivat ja kannattavuus parani	9
4. Jalostustoimialan tuotot jatkoivat nousuaan	11
5. Kalatukkukaupan kannattavuus parani lievästi.....	12
6. Kalaan erikoistuneella vähittäiskaupalla aiempaa heikompi vuosi	15
7. Menetelmät ja tulosten luotettavuus	16
7.1. Aineisto ja menetelmät.....	16
7.2. Tulosten luotettavuus	17

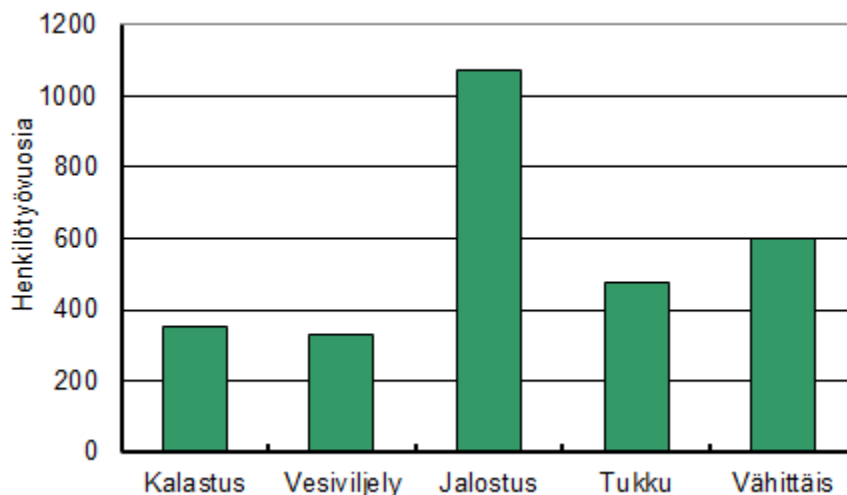
1. Kalatalouden tuotot kasvussa

Vuonna 2014 kalataloudessa toimi 1 789 yritystä. Toimialan yritysten kokonaismäärä kasvoi muutamalla kymmenellä yrityksellä. Suurin osa toimialan yrityksistä (72 %) oli kalastusyrityksiä. Kalatalouden toimialojen kokonaistuotot olivat 957 miljoonaa euroa, mikä on kolme prosenttia enemmän kuin vuonna 2013. Koko kalatalouden jalostusarvo oli 155 miljoonaa euroa (kuva 1, liite 1). Kalakauppa ja jalostus ovat olleet hyvin keskittyneitä, mutta myös alkutuotannon toimialat ovat viime vuosina keskittyneet (liite 2).

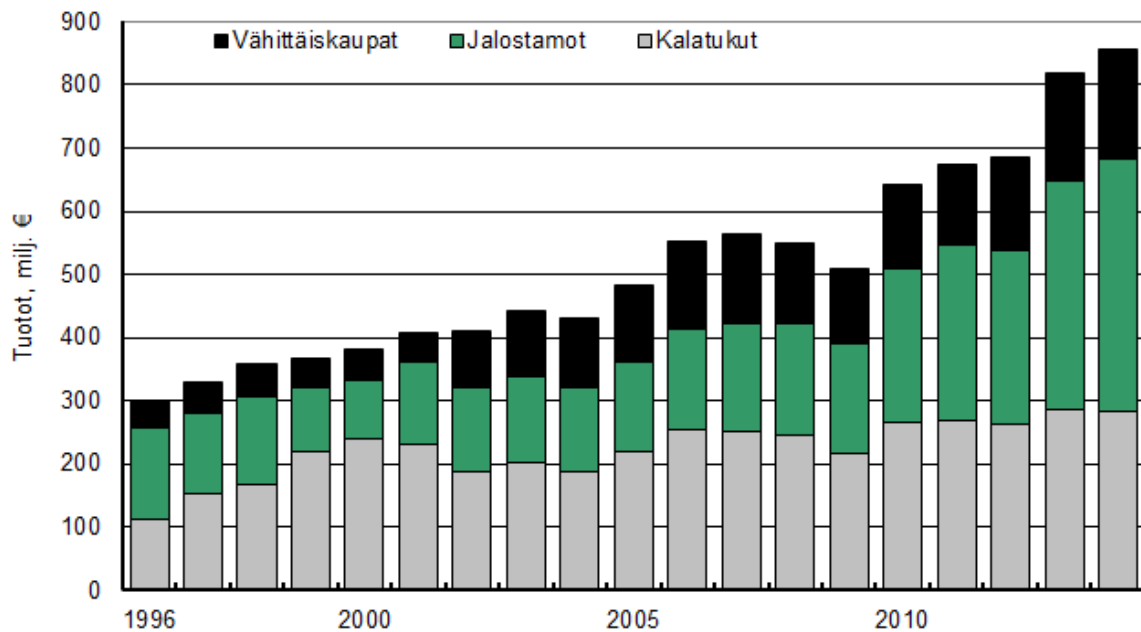
Kuva 1. Kalatalouden toimialojen yritysten lukumäärät ja tuotot vuonna 2014.

Kalatalouden työllistävyys oli 2 827 henkilötyövuotta. Kalanjalostus työllisti eniten, 38 prosenttia koko toimialasta. Kalastuksen osuus oli 12 prosenttia ja vesiviljelyn osuus 12 prosenttia (kuva 2, liite 1). Kalatalouden kokonaistyöllistävyys pysyi lähes aiemmalla tasolla. Henkilöstön määrä laski alkutuotannoissa ja kasvoi kalanjalostuksessa ja tukkukaupassa. Vähittäiskauppa työllisti yhtä paljon kuin vuonna 2013.

Kuva 2. Kalatalouden toimialojen työllistävyys henkilötyövuosina vuonna 2014.

Vuonna 2014 kalatalouden tuotot kasvoivat. Kalanjalostuksen tuotot kasvoivat, mutta kalastuksen sekä vesiviljelyn tuotot laskivat (liite 1). Tukkukaupan ja vähittäiskaupan tuotot olivat lähellä vuoden 2013 tasoa. Kalastuksen nettotulos heikkeni. Vesiviljely-yritysten kannattavuus nousi, vaikka tuotot vähenivät. Kalanjalostuksen tuotot paranivat kymmenellä prosentilla, mutta nettotulos tästä huolimatta väheni. Tukkukaupan nettotulos heikkeni, vaikka tuotot olivatkin vuoden 2013 tasolla. Vähittäiskaupan tuotot olivat edellisvuoden tasoa, mutta nettotulos heikentyi. Kalanjalostajat tekivät sekä tukkukauppaa että vähittäiskauppaa suuremmat tuotot. Kalakaupan liikevaihto jatkoi edelleen kasvuaan (kuva 3).

Kuva 3. Kalanjalostuksen, tukkukaupan ja vähittäiskaupan yhteenlasketut reaalityöt vuosina 1996-2014.

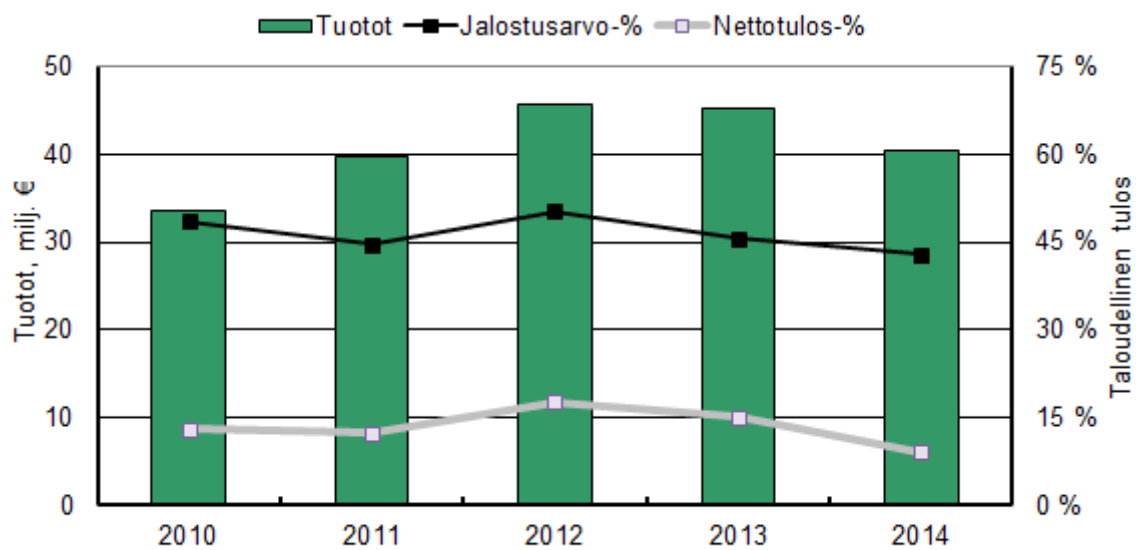
Suomeen tuotiin elintarvikkeeksi 340 miljoonalla eurolla kalaa ja kalatuotteita. Selvästi tärkein yksittäinen tuontituote oli tuore merilohi. Muita merkittäviä tuontituotteita olivat tonnikalasäilykkeet, tuore kirjolohi, muut kalavalmisteet sekä katkarapu. Arvoltaan eniten tuotiin kalaa Norjasta.

Suomesta vietiin elintarvikkeeksi kalaa ja kalatuotteita 48 miljoonaa kiloa. Viennin arvo oli 32 miljoonaa euroa. Kalatuotteita vietiin eniten Viroon, Tanskaan, Venäjälle ja Ruotsiin.

2. Kalastuksen nettotulos heikkeni

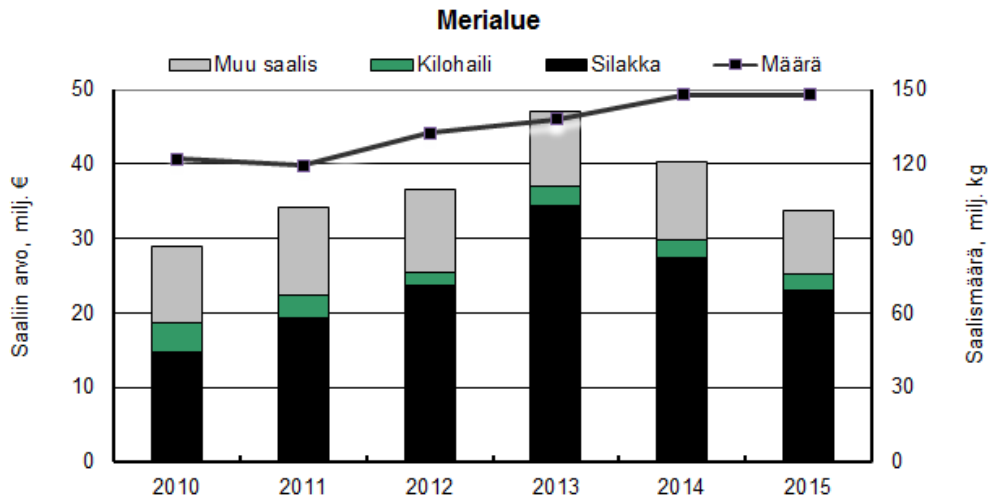
Vuonna 2014 merialueella toimi 1 295 kalastusyriytystä (liite 3: taulukko 3.1). Suurin osa kalastusyriytksistä oli rannikkokalastusyriytksiä, jotka on luokiteltu liikevaihdon mukaan yli ja alle 8 500 euron (alv-raja) yriytksiin. Alle 8 500 euron liikevaihdon rannikkokalastajia oli 68 prosenttia kaikista kalastusyriytksistä ja yli 8 500 euron kalastajia 29 prosenttia. Troolikalastusyriytksiä oli kolme prosenttia. Kalastusyriytysten kokonaismäärä kasvoi 24 yriytksellä. Pienten (alle 8 500 €) rannikkokalastusyriytysten määrä pysyi vuoden 2013 tasolla, suurempien (yli 8 500 €) rannikkokalastusyriytysten määrä kasvoi. Troolarikalastajien määrä pysyi muuttumattomana.

Kalastusyriytysten yhteenlasketut tuotot olivat 40 miljoonaa euroa vuonna 2014. Ne laskivat 11 prosenttia vuodesta 2013 (kuva 4). Pienten rannikkokalastajien ja isojen troolareiden tuotot laskivat, kun taas suurten rannikkokalastajien ja pienten troolareiden tuotot kasvoivat. Kaikkien yriytksryhmi- en nettotulos heikkeni yli 8 500 euron liikevaihdon rannikkokalastajia lukuun ottamatta. Parhaimman tulokset tekivät yli 8 500 euron liikevaihdon rannikkokalastajat. Myös pienet troolarit saivat positiivisen nettotuloksen. Pienet rannikkokalastajat ja isot troolarit tekivät vuonna 2014 tappiota. Kalastajat tekivät noin 10 miljoonan euroa arvosta nettoinvestointeja. Eniten investoivat pienet troolarit (5 miljoonaa euroa) ja isot rannikkokalastajat (4 miljoonaa euroa). Kalastusyriytysten vakavaraisuus oli hyvä ja maksuvalmius tyydyttävä muilla paitsi isoilla troolareilla. Isojen troolauyriytysten omavaraisuusaste oli huono ja maksuvalmius heikko.

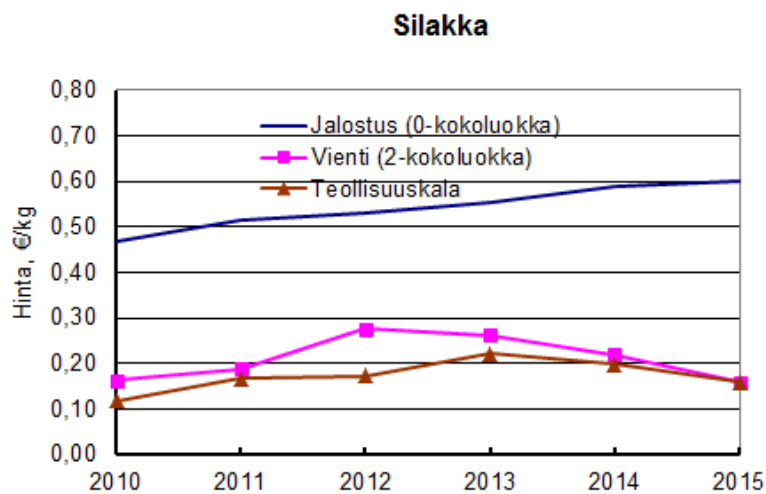
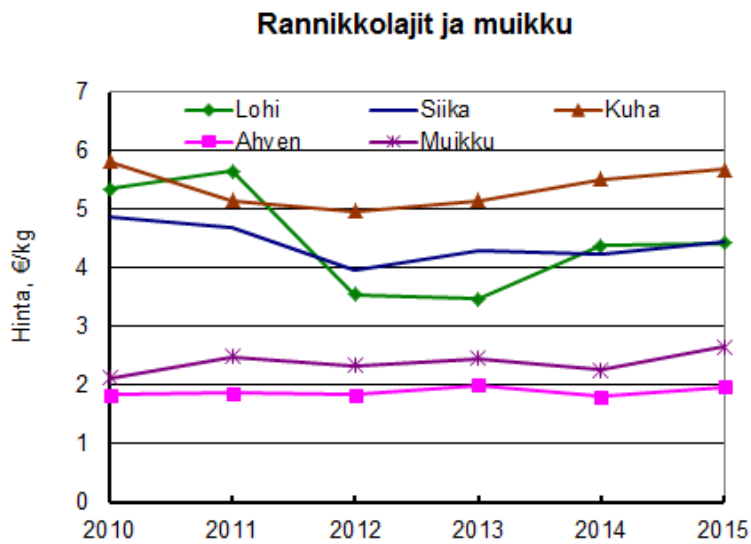

Kuva 4. Kalastusyriytysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2010-2014.

Vuonna 2015 ammattikalastajien saalis Itämerestä oli 148 miljoonaa kiloa ja arvoltaan 34 miljoonaa euroa. Saaliin määrä säilyi edellisvuoden tasolla, mutta sen arvo laski (kuva 5). Saaliin arvon lasku selittyy pääasiallisesti Venäjän elintarvikesilakan viennin loppumisella ja silakan hinnan laskulla. Kalaa vietiin lähinnä Tanskaan eläinrehujen raaka-aineksi. Silakan osuus saaliin arvosta oli 69 prosenttia. Saaliin arvon lasku vaikuttanee epäsuotuisasti silakkatroolareiden vuoden 2015 tulokseen. Vienti- ja teollisuussilakan hinnat laskivat vuonna 2015, mutta jalostussilakan hinta jatkoi nousuaan. Rannikkolajien ja muikun hinnat nousivat (kuva 6).

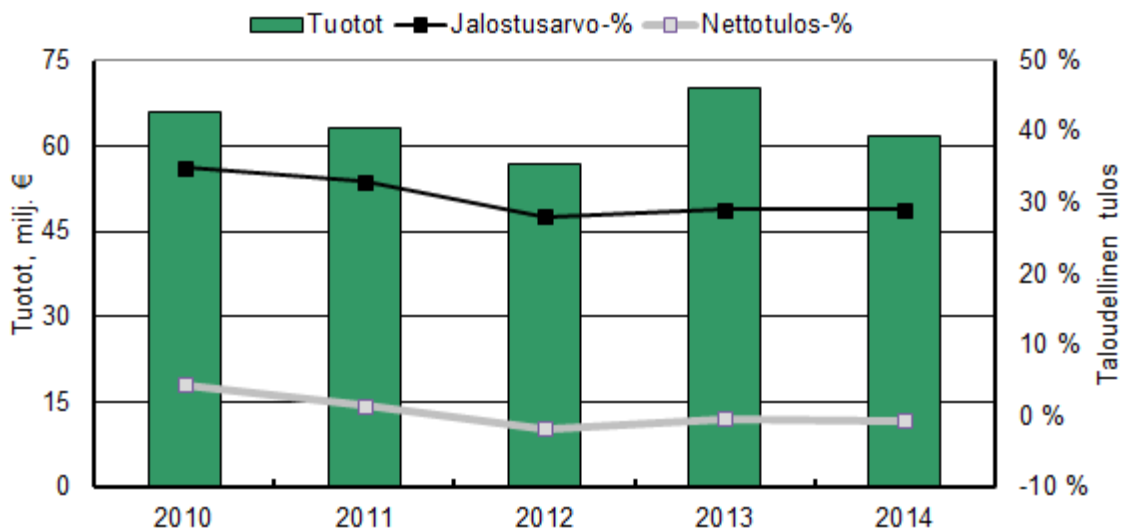
Kuva 5. Ammattikalastajien saaliin reaaliarvon ja määrän (viiva) kehitys merellä vuosina 2010-2015 (Luonnonvarakeskus 2016b).

Kuva 6. Silakan sekä lohien, siian, kuhan, ahvenen ja muikun reaaliset tuottajahinnat vuosina 2010-2015 (Luonnonvarakeskus 2016a).

3. Vesiviljelyalan tuotot laskivat ja kannattavuus parani

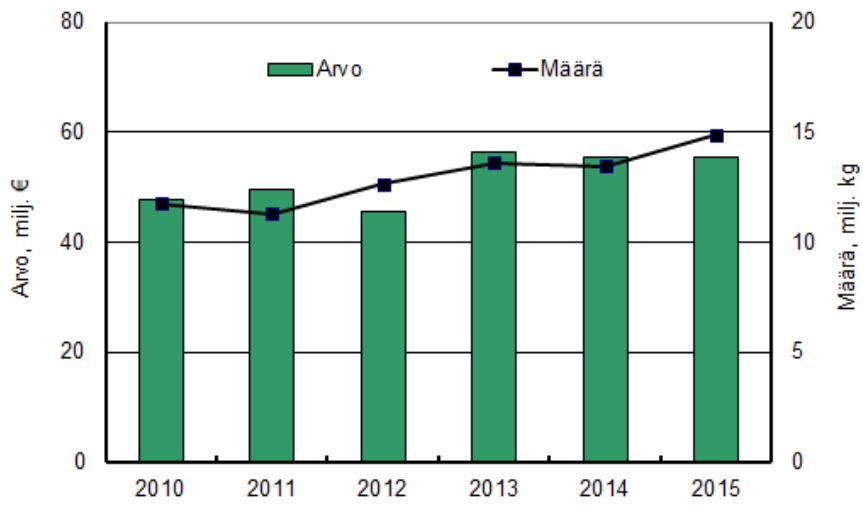
Vuonna 2014 maassamme toimi 170 päätoimista vesiviljely-yritystä (liite 3: taulukko 3.2). Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 62 miljoonaa euroa. Vesiviljelyn tuotto laski samalla kun toimialan kannattavuus (kuva 7) parani. Sekä poikasia että ruokakalaa tuottavien yhdistelmäyritysten tuotot olivat muita tuotantosuuntia suuremmat, noin 27 miljoonaa euroa (liite 3: taulukko 3.2). Ruokakalatuotanto meressä oli kuitenkin kannattavinta reilun miljoonan euron nettotuloksella ja seitsemän prosentin nettotulosprosentilla. Muissa tuotantosuunnissa nettotulos oli tappiollinen. Nettoinvestoinnit kasvoivat kaikissa muissa yritysluokissa, paitsi yhdistelmätuotannossa. Merialueen ruokakalatuottajat investoivat eniten, 0,9 miljoonalla eurolla. Poikastuottajien vakavaraisuus oli huono ja maksuvalmius heikko. Sisävesien ruokakalantuottajilla oli tyydyttävä vakavaraisuusaste ja hyvä maksuvalmius. Merialueen ruokakalantuottajilla olivat sekä vakavaraisuus että maksuvalmius tyydyttävä. Yhdistelmätuottajilla puolestaan vakavaraisuus oli hyvä, mutta maksuvalmius tyydyttävä.

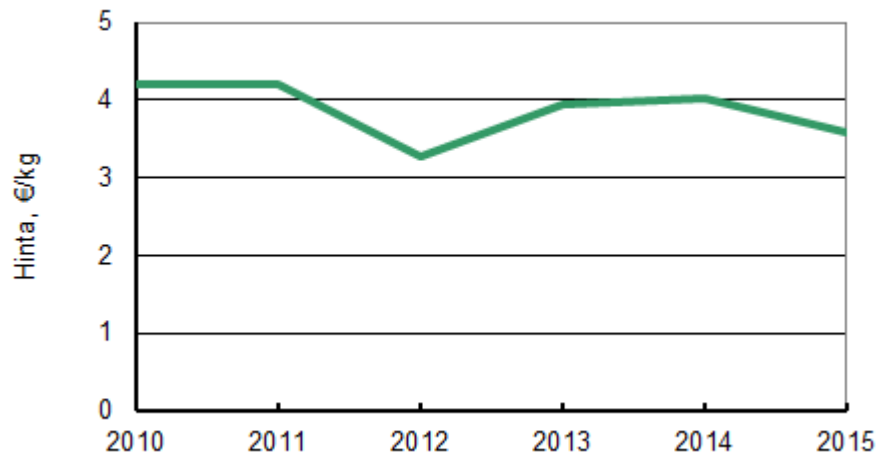
Kuva 7. Vesiviljely-yritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2010-2014.

Vuonna 2015 Suomessa viljeltiin kokonaisuudessaan lähes 15 miljoonaa kiloa ruokakalaa (perkaamaton paino). Luku sisältää sekä päätoimiset että sivutoimiset vesiviljelijät. Tuotantovolyymi kasvoi edellisvuodesta kymmenen prosenttia ja tuotannon arvo oli 56 miljoonaa euroa (kuva 8). Tuotantomäärän kasvusta huolimatta ruokakalatuotannon reaaliarvo nousi vain 0,2 miljoonaa euroa. Tämä selittyy pääasiassa kirjoloihen lihan ja mädin alhaisemmilla tuottajahinnoilla.

Yli 90 prosenttia ruokakalatuotannosta on kirjolohta. Vuonna 2015 tuotettiin 14 miljoonaa kiloa kirjolohta ja siikaa vähän alle miljoona kiloa. Kirjoloihen tuotannon arvo vuonna 2015 oli 46,1 miljoonaa euroa ja siian 7,1 miljoonaa euroa. Muita viljeltyjä ruokakalalajeja kuten taimenta, nieriää, sampia, kuhaa ja harjusta viljeltiin yhteensä noin 0,2 miljoonaa kiloa. Ruokakalan lisäksi vuonna 2015 tuotettiin noin 50 miljoonaa kalanpoikasta (pois lukien vastakuoriutuneet). Kirjoloihen poikastuotannon arvo oli 13 miljoonaa euroa. Noin kolmannes poikasista oli siikoja, joiden arvo oli reilut 3 miljoonaa euroa. Kirjoloihen poikasista pääosa käytettiin jatkoviljelyyn, mutta pienistä siian poikasista suurin osa päättyi istutuksiin. Kirjoloihen tuottajahinta laski 45 senttiä vuonna 2015 (kuva 9).

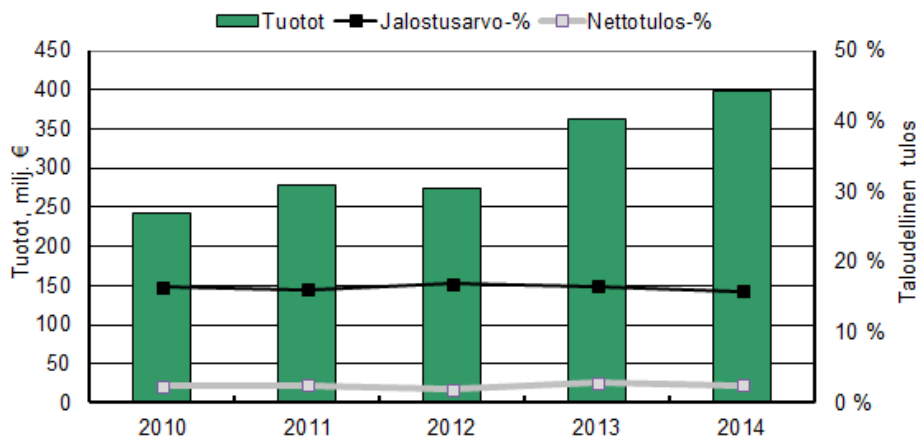
Kuva 8. Kasvatetun ruokakalan tuotannon reaaliarvo ja tuotantomäärä vuosina 2010-2015.

Kuva 9. Kirjolohen reaalihinnan kehitys vuosina 2010-2015 (Luonnonvarakeskus 2016a).

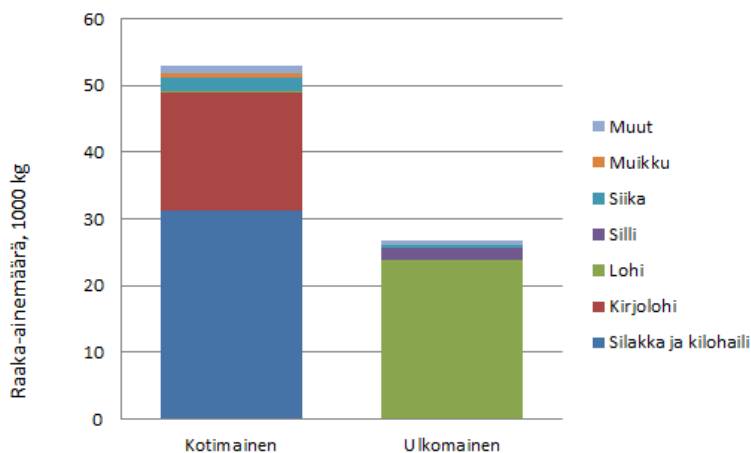
4. Jalostustoimialan tuotot jatkoivat nousuaan

Vuonna 2014 Suomessa oli 137 kalanjalostusyriytystä, joiden liikevaihto oli vähintään 11 016 euroa vuodessa (liite 3: taulukko 3.3). Kalanjalostuksen tuotot olivat 399 miljoonaa euroa. Tuotot nousivat kymmenen prosenttia (kuva 10). Isojen yritysten tuotot kasvoivat ja nettotulos parani. Keskisuurten yritysten tuotot ja kannattavuus laskivat. Pienten yritysten tuotot kasvoivat, mutta nettotulos heikkeni. Jalostussektori työllisti 1 072 henkilötyövuotta eli kuusi prosenttia enemmän kuin vuonna 2013. Isojen yritysten hyvästä tuloskehityksestä huolimatta koko toimialan kannattavuus heikkeni. Toimialan nettoinvestoinnit kaksinkertaistuivat. Kaikissa yritysluokissa investointiin vuotta 2013 enemmän. Pienten jalostusyriytysten vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyviä ja isojen tyydyttäviä. Keskisuurten yritysten vakavaraisuus oli heikko ja maksuvalmius tyydyttävä.

Kuva 10. Kalanjalostusyriytysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2010-2014.

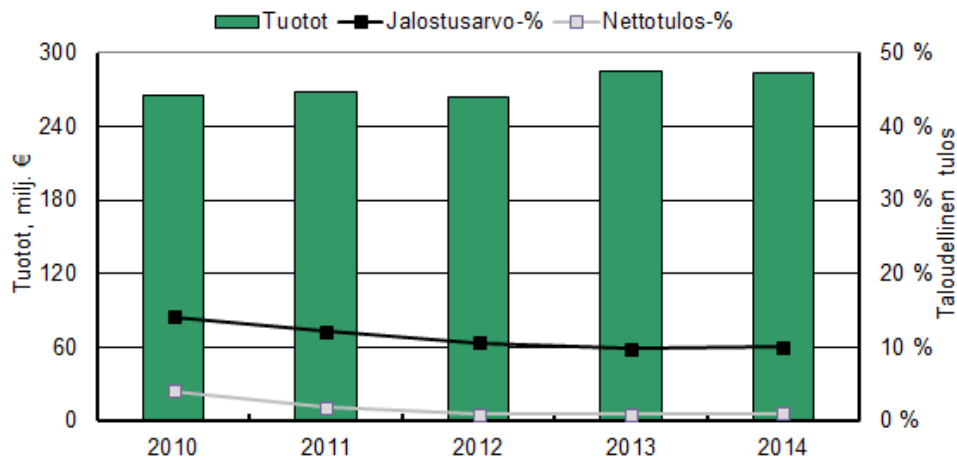
Vuonna 2013 kalajalosteiden raaka-aineina käytettiin 80 miljoonaa kiloa kalaa (kuva 11), josta 53 miljoonaa kiloa oli kotimaista ja 27 miljoonaa kiloa tuontikalaa. Tärkeimmät jalostukseen käytetyt kalat olivat silakka ja kilohaili, lohi, kirjolohi sekä siika. Silakkaa jalostettiin yhteensä noin 31 miljoonaa kiloa. Siitä pääosa päätyi pakasteena vientiin. Kirjolohta ja lohta jalostettiin yhteensä 42 miljoonaa kiloa ja siikaa 2 miljoonaa kiloa. Ulkomailta tuotiin pääosin lohta, silliä sekä siikaa.

Kuva 11. Kalanjalostukseen käytetty kotimainen ja ulkomainen kala vuonna 2013 (Luonnonvarakeskus 2014).

5. Kalatukkukaupan kannattavuus parani lievästi

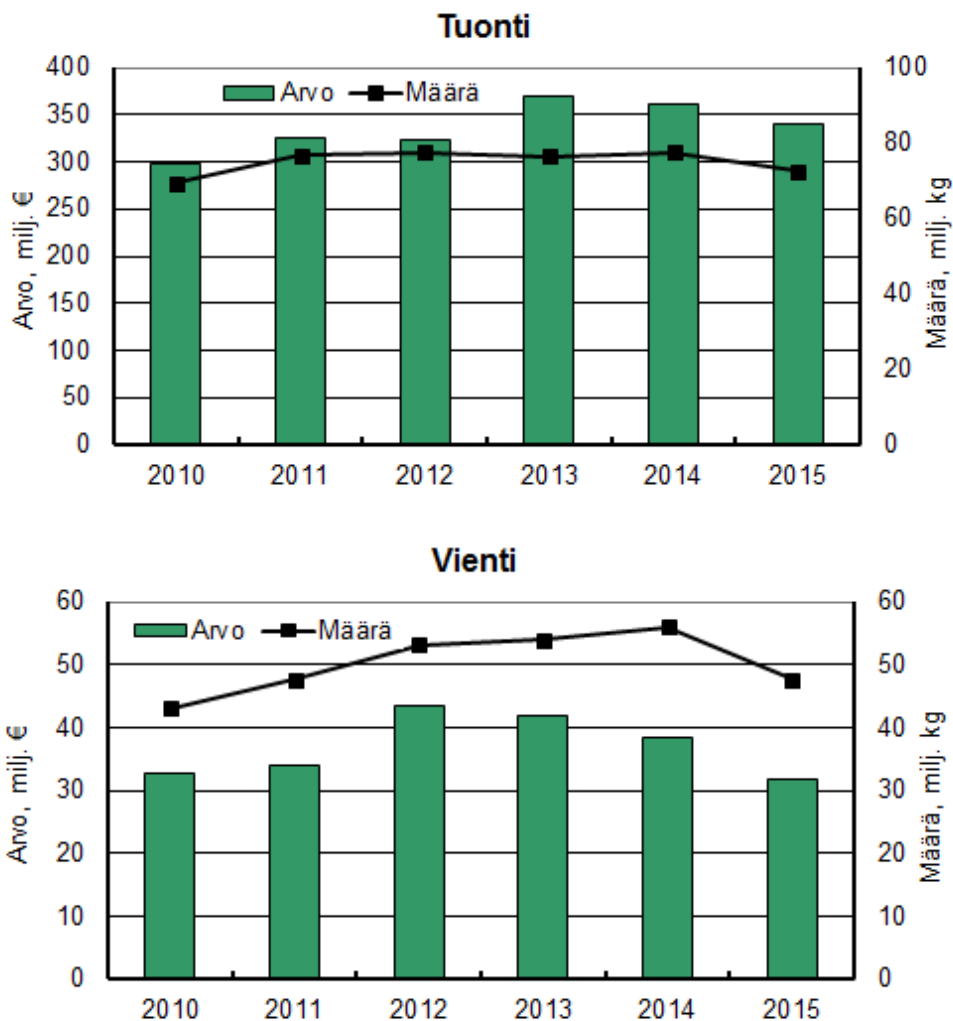
Vuonna 2014 Suomessa oli 62 kalatukkuyritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 11 016 euroa vuodessa (liite 3: taulukko 3.4). Yritysten lukumäärä pysyi lähes samana kuin vuonna 2013, mutta toimialan työllistävyys nousi hieman. Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 283 miljoonaa euroa. Tuotot olivat edellisvuoden tasoa (kuva 12). Isojen ja keskisuurten yritysten tuotot säilyivät ennallaan, mutta pienten yritysten tuotot vähenivät. Toimialan kannattavuus parani, vaikka sekä isojen että pienten yritysten nettotulokset laskivat. Isot ja pienet kalatukkuyritykset myös investoivat aiempaa vähemmän. Alan nettoinvestoinnit laskivat yhteensä 8 prosenttia. Isojen tukkukauppojen vakavaraisuus oli hyvä ja maksuvalmius tyydyttävä, keskisuurten tukkukauppojen vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat tyydyttäviä ja pienten yritysten heikkoja.

Kuva 12. Kalatukkuyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2010-2014.

Suomeen tuotiin 112 miljoonaa kiloa kalaa ja kalatuotteita vuonna 2015. Edellisvuoteen verrattuna tuontimäärä väheni neljä miljoonaa kiloa ja tuonnin arvo 19 miljoonaa euroa 374 miljoonaan euroon. Elintarvikkeeksi Suomeen tuotiin kalaa ja kalatuotteita 340 miljoonalla eurolla (kuva 13). Elintarviketuonnin reaaliarvo laski edellisvuodesta noin 20 miljoonalla eurolla. Kalaa tuotiin 72 miljoonaa kiloa, noin kuusi miljoonaa kiloa aiempaa vuotta vähemmän. Selvästi tärkein yksittäinen tuontituote oli tuore merilohi. Muita merkittäviä tuontituotteita olivat tonnikalasäilykkeet, tuore kirjolohi, muut kalavalmisteet sekä katkarapu. Norjan tuonnin arvo oli 40 prosenttia koko Suomen kalan tuonnista.

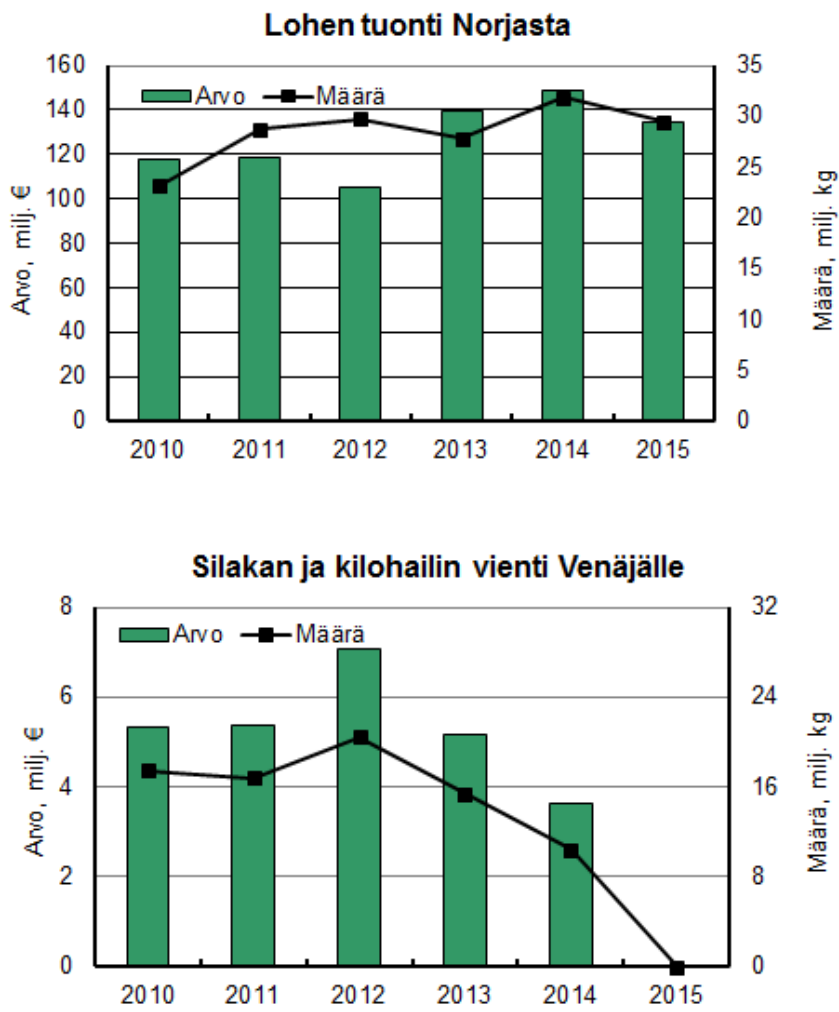
Suomesta vietiin kalaa ja kalatuotteita 69 miljoonaa kiloa vuonna 2015. Viennin määrä kasvoi kolmella miljoonalla kilolla edellisvuodesta, mutta viennin arvo oli vain 38 miljoonaa euroa. Elintarvikkeeksi tarkoitetun kalan ja kalatuotteiden viennin arvo oli 32 miljoonaa euroa ja määrä 48 miljoonaa kiloa. Tärkeimmät vientituotteet olivat tuore kirjolohi ja lohi, tuore ja pakastettu silakka ja kilohaili, suolatut tai savustetut lohet, mäti ja mätituotteet sekä rehukala. Kalatuotteita vietiin eniten Viroon, Tanskaan, Venäjälle (pääasiassa säilykkeitä) ja Ruotsiin.

Kuva 13. Ihmisravinnoksi käytettyjen äyriäisten ja kalatuotteiden tuonnin ja viennin määrä ja reaaliarvo vuosina 2010-2015 (Luonnonvarakeskus 2016c).

Vuonna 2015 tuoretta kokonaista lohta tuotiin Norjasta noin 29 miljoonaa kiloa ja 134 miljoonalla eurolla. Norjalaisen lohien tuonti laski kolmella miljoonalla kilolla. Samalla tuonnin reaaliarvo laski 10 prosenttia (kuva 14).

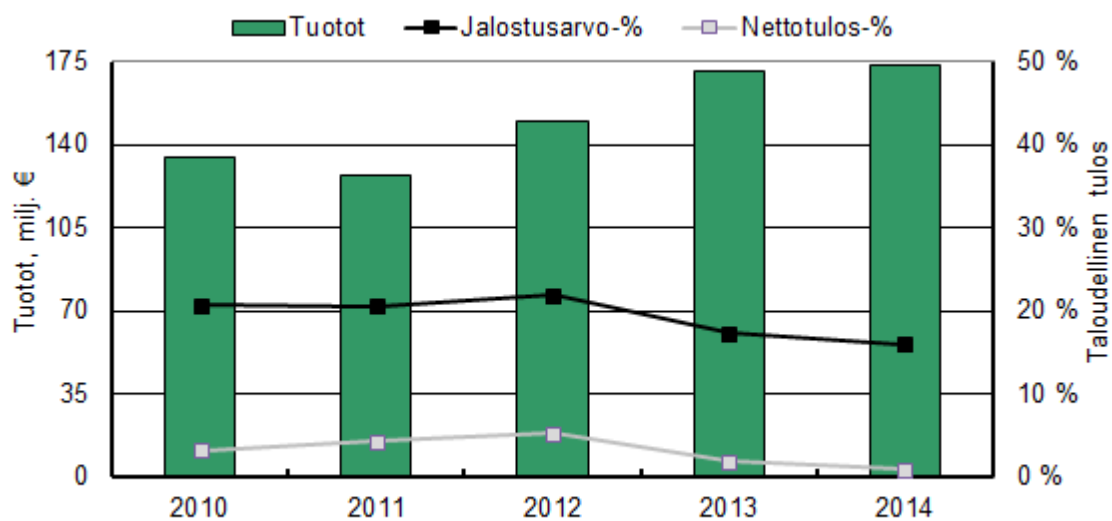
Venäjän markkinat ovat olleet perinteisesti tärkeä markkina-alue suomalaiselle silakalle ja kilohailille. Vuoden 2014 elokuusta lähtien Venäjän EU-pakotteiden vastatoimet, elintarvikkeille asetetut tuontirajoitukset ovat näkyneet vahvasti kalamarkkinoilla. Silakan ja kilohailin Venäjän vienti loppui täysin vuonna 2015. Venäjän tuontirajoitusten myötä piestä silakkaa on ollut tarjolla markkinoilla runsaasti ja vientisilakan ja kilohailin keskihinta on ollut laskussa. Pakastetun silakan ja kilohailin vienti Viroon laski, mutta tuoreen silakan vienti eläinten rehuksi Tanskaan kehittyi suotuisasti.

Kuva 14. Norjalaisen tuoreen lohen tuonnin määrä ja reaaliarvo sekä Venäjälle viedyn silakan ja kilohailin määrä ja reaaliarvo vuosina 2010-2015 (Luonnonvarakeskus 2016c).

6. Kalaan erikoistuneella vähittäiskaupalla aiempaa heikompi vuosi

Vuonna 2014 Suomessa oli 125 kalan vähittäiskauppaan erikoistunutta yritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 11 016 euroa vuodessa (liite 3: taulukko 3.5). Yritysten lukumäärä kasvoi edellisvuodesta seitsemällä yrityksellä ja uusia yrityksiä tuli alalle kaikkiin kokoluokkiin. Toimiala työllisti saman verran kuin vuonna 2013. Keskisuurissa yrityksissä henkilöstön määrä laski. Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 173 miljoonaa euroa (kuva 15) ja ne kasvoivat yhdellä prosentilla. Kasvua tapahtui yksinomaan isoissa yrityksissä. Tuottojen kasvusta huolimatta, toimialan kannattavuus heikkeni niin isoissa kuin pienissä yrityksissä. Alan kannattavuus heikkeni merkittävästi. Sektorin nettoinvestoinnit olivat 0,6 miljoonaa euroa ja isoja yrityksiä lukuun ottamatta alan yritykset investoivat aiempaa enemmän. Isojen ja keskisuurten yritysten vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat tyydyttävät. Pienten yritysten vakavaraisuus oli hyvä ja maksuvalmius heikko.

Kuva 15. Kalaan erikoistuneiden vähittäiskauppayritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2010-2014.

7. Menetelmät ja tulosten luotettavuus

Kalatalouden toimialakatsaus on kalatalouden yritysten viimeisimpiin tilasto- ja tilinpäätöstietoihin perustuva katsaus suomalaisen merialueen ammattikalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellisesta tilasta.

Tässä laatuselosteessa kuvataan lyhyesti katsauksen tulosten ymmärtämisen kannalta tarpeelliset tiedot aineistoista ja menetelmistä. Tarkemmat kuvaukset ovat erillisissä tilasto-, tai toimialajulkaisuissa, jotka löytyvät Luonnonvarakeskuksen (www.luke.fi) tai Tilastokeskuksen (<http://www.stat.fi/til/yrti/>) internet-sivuilta.

7.1. Aineisto ja menetelmät

Aineistona on käytetty Luonnonvarakeskuksen merialueen ammattikalastusta, vesiviljelyä, kalanjalostusta, ulkomaankauppaa ja kalan tuottajahintoja koskevia tilastoja (<http://stat.luke.fi/>) sekä Tilastokeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen kalatalouden yrityksiä koskevia tilinpäätösaineistoja. Tuoreimmat tilastotiedot koskevat yleensä katsauksen julkaisuvuotta edeltävää vuotta. Kalajalosteiden tuotantotilasto tehdään vain joka toinen vuosi. Nimellishinnat ja -arvot ovat elinkustannusindeksillä tai kuluttajahintaindeksillä muunnettu reaalisiksi aikasarjan viimeisimmän vuoden hintatasoon.

Toimialaa ja yrityksiä koskevat taloudelliset tiedot perustuvat kalatalousyrityksiä koskeviin tilinpäätöstietoihin. Tilinpäätöstiedot koskevat kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalan vähittäiskaupan osalta vain yrityksiä, joiden liikevaihto oli tarkasteluvuonna yli 11 016 €. Merialueen ammattikalastuksen ja vesiviljelyn tilinpäätöstiedot koskevat kaikkia päätoimisia yrityksiä ja kalastajia. Yritysrekisterin liikevaihtoraja muuttuu vuosittain, sillä se päivitetään tarkasteltavan vuoden hintatasoon. Alkuperäinen liikevaihtoraja määräytyi sen mukaan, kuinka paljon 0,5 kokoikaista henkilöä tuotti keskimäärin liikevaihtoa vuodessa. Kalastusyritysten tuloraja laskettiin saaliin arvon perusteella. Tilastokeskuksen keräämä kalatalousyrityksiä koskeva tilinpäätösaineisto on Luonnonvarakeskuksen käytettävissä vasta yritysten tilinpäätöstä seuraavana vuotena, minkä vuoksi tuoreimmat tilinpäätöstiedot koskevat sitä edellistä vuotta.

Luonnonvarakeskus on tilinpäätösaineistojen pohjalta laskenut taloudelliset tunnusluvut kalatalouden toimialoille. Toimialat ovat kalastusta ja vesiviljelyä lukuun ottamatta jaettu kolmeen kokoluokkaan: suuret yritykset (suurimmat 10 % yrityksistä), keskisuuret yritykset (suurimmat 40 % jäljelle jääneistä) ja pienet yritykset. Tästä perusryhmittelystä poiketen kalastusyritykset jaettiin suuriin (> 24 m) ja pieniin (< 24 m) troolareihin, yli 8 500 euron liikevaihdon rannikkokalastajiin ja alle 8 500 euron liikevaihdon rannikkokalastajiin. 8 500 euron vuotuinen liikevaihto on ALV-velvollisuuden raja, jota käytetään kaupallisten ammattikalastajien jakamiseen tyyppiin I ja II kalastajiin ammattikalastajarekisterissä vuoden 2015 alusta lähtien.

Vesiviljely-yritykset jaettiin tuotantos suunnan mukaan poikastuotantoon (sisältää myös luonnonravintolammikot), ruokakalatuotantoon sisävesillä, yhdistelmätuotantoon (sisältää sekä poikas- että ruokakalatuotantoa) sekä ruokakalatuotantoon meressä. Näiden tuotantos uuntakohtaisten tunnuslukujen laskennassa käytettiin Tilastokeskuksen tilinpäätösaineiston lisäksi Luonnonvarakeskuksen (aiemmin Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos) keräämiä vesiviljely-yritysten tuotanto- ja taloustietoja. Mukaan perusjoukkoon otettiin kaikki sellaiset vesiviljely-yritykset, joilla oli toimintaa tarkasteluajanjaksona ja jotka ilmoittivat yrityksen päätoimialaksi vesiviljelyn.

Kalatalouden toimialojen laajuutta ja kannattavuutta kuvattiin liiketoiminnan tuotoilla, jalostusarvolla, käyttökatteella ja nettotuloksella.

Liiketoiminnan tuotot sisältävät liikevaihdon lisäksi liiketoiminnan muut tuotot kuten korvaukset, suorat avustukset ja vuokratuotot.

Jalostusarvolla tarkoitetaan toimialan tuottamaa arvonlisää. Jalostusarvo saadaan, kun tuotoista vähennetään aine- ja tarvikkehankinnat, ulkopuoliset palvelut ja muut liiketoimintakulut kuin henki-

löstökulut. Jalostusarvo sisältää kansantaloudelle lisäarvoa luovia eriä kuten palkat, pääomakulut, verot ja voiton. Jalostusarvoprosentti on jalostusarvon osuus tuotoista.

Käyttökate kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen ennen poistoja ja rahoituseriä. Käyttökateprosentti kuvaa muuttuvien ja kiinteiden kustannusten jälkeen jäävän tuloksen osuutta liikevaihdosta.

Nettotulos on kannattavuuden mittari, joka kertoo yrityksen tuloksen verojen jälkeen ennen satunnaisia tuottoja ja kuluja. Nettotulosprosentti on nettotuloksen osuus liiketoiminnan tuotoista.

Liitetaulukoissa esitetään myös toimialan nettoinvestointeja, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevia tunnuslukuja.

Nettoinvestoinnit ovat toimialan aineelliset ja aineettomat investoinnit.

Vakavaraisuuden tunnusluku omavaraisuusaste kertoo, missä määrin omaisuus on rahoitettu omalla pääomalla.

Rahoituksen riittävyyttä ja maksuvalmiutta kuvaa current ratio (likviditeettikerroin). Se mittaa yrityksen kykyä selvittää lyhytaikaisista velvoitteista rahoitus- ja vaihto-omaisuuden avulla.

7.2. Tulosten luotettavuus

Yrityksen toimiala määritetään vuosittain liikevaihtoperusteisesti päätoimialan mukaan. Suurimmat yritykset toimivat usein monella toimialalla. Esimerkiksi ison kalankasvattajan päätoimiala voi olla kalatukkukauppa tai kalanjalostus. Monella kalastusyrityksellä on omaa jalostustoimintaa. Yritys voi olla tukku- tai jalostusyritys riippuen siitä, kuinka suuri osa myynnistä on minäkin vuonna omassa yrityksessä jalostettujen tuotteiden myyntiä. Monella toimialalla toimiva yritys saattaa siten joskus siirtyä toimialalta toiselle. Suurten yritysten siirtyminen voi vaikuttaa koko toimialan tulokseen.

Kalan vähittäiskauppaa koskeva toimiala kattaa vain kalan vähittäiskauppaan erikoistuneet liikkeet. Pääosa kalasta myydään kuluttajille kuitenkin markettien kalatiskien kautta. Markettien myynti kuuluu kalan vähittäiskaupan toimialaan vain siinä tapauksessa, jos kalatiska hoitaa kalan vähittäiskauppaa päätoimialanaan harjoittava yritys.

Suomen ammattikalastusrekisterissä oli vuoden 2014 lopussa merialueella 2 083 ammattikalastajaa, joilla on saaliin ilmoitusvelvollisuus. Heistä joka neljäs sai vähintään 30 % tuloistaan kalastuksesta. Toimialakatsaus koskee nykyisellään kaikkia kaupallista merialueen ammattikalastusyrityksiä, jotka ovat ilmoittaneet saalista. Sisävesikalastusyrityksistä ei ole käytettävissä taloudellisia tunnuslukuja.

Kaikki toimialakohtaiset tunnusluvut eivät ole suoraan keskenään vertailukelpoisia, koska kalastuksen ja vesiviljelyn toimialoilta on tarkasteluun otettu mukaan muista toimialoista poiketen pieniä yrityksiä, joiden liikevaihto jää alle 11 016 euron.

Pienten yritysten kannattavuutta koskevat tunnusluvut antavat todellisuutta myönteisemmän kuvan, koska pienyrittäjät eivät yleensä maksa itselleen palkkaa vaan ottavat tulonsa yrityksen tuloksesta. Tilastokeskus korjaa pienten yritysten tulosta laskennallisella palkkakorjauksella (noin 2 500 €/kk). Palkkakorjausta ei ole tässä katsauksessa otettu huomioon, koska kalatalouden toimialalla pääosa yrityksistä on kausiluonteisesti toimivia pienyrityksiä.

Viitteet

- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2014. Kalajalosteiden tuotanto 2013. *Riista- ja kalatalous – Tilastot* 7/2014. Suomen virallinen tilasto (SVT) – Maa-, metsä- ja kalatalous. 29 s.
- Suomen virallinen tilasto: Kalan tuottajahinnat 2015 [verkkójulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [12.5.2016]. Saantitapa: <http://stat.luke.fi/kalan-tuottajahinta>.
- Suomen virallinen tilasto: Kaupallinen kalastus merellä 2015 [verkkójulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [18.5.2016]. Saantitapa: <http://stat.luke.fi/ammattikalastus-merella>.
- Suomen virallinen tilasto: Kalan ulkomaankauppa 2015 [verkkójulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [21.4.2016]. Saantitapa: <http://stat.luke.fi/kalan-ulkomaankauppa>.
- Suomen virallinen tilasto: Vesiviljely 2015 [verkkójulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [29.6.2016]. Saantitapa: <http://stat.luke.fi/vesiviljely>.

Liitteet

Liite 1. Kalatalouden toimialojen yritysmäärät, henkilötyövuodet, tuotot ja jalostusarvo vuonna 2014.

Toimiala	Yrityksiä, kpl	Muutos v:sta 2013 (%)	Henkilöstö, htv	Muutos v:sta 2013 (%)	Tuotot, milj. €	Muutos v:sta 2013 (%)	Jalostusarvo, milj. €	Muutos v:sta 2013 (%)
Kalastus	1295	2	351	-18	40	5	17	-1
Vesiviljely	170	2	329	-15	62	-18	16	-9
Jalostus	137	-7	1072	6	399	10	63	6
Tukkukauppa	62	-3	476	4	283	0	28	2
Vähittäiskauppa	125	6	599	0	173	2	28	-6
Yhteensä	1789	1	2827	-1	957	4	153	1

Liite 2. Kalatalouden toimialojen kymmenen suurimman yrityksen osuus toimialan kokonaistuotoista vuosina 2008-2014.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ammattikalastus merellä	49	46	45	50	52	52	50
Vesiviljely	46	47	46	50	50	51	51
Jalostus	70	76	77	77	76	81	85
Tukkukauppa	82	83	82	80	80	82	83
Vähittäiskauppa	79	78	79	80	84	85	86

Liite3. Kalatalouden laajuus, kannattavuus, investoinnit ja vakavaraisuus vuonna 2014.

Liite 3.1. Kalastuksen laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013.

KALASTUS																				
Tunnusluvut	Rannikkokalastus, alle 8500 e				Rannikkokalastus, yli 8500 e				Pienet troolarit				Isot troolarit				Yhteensä			
	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Muutos, %	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Muutos, %	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Muutos, %	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Muutos, %	Kpl	Muutos, %		
Toimialan laajuus																				
Yrityksiä	877	0		7	373	7		28	0		17	0	1295	2						
Henkilöstö	96	-19		-1	155	-1		36	20		68	-7	351	-7						
Toimialan kannattavuus																				
Tuotot	2,4	100	-14	11,8	100	2	6,3	100	18	19,9	100	-22	40,4	100	-11					
Jalostusarvo	0,6	24	-55	7,0	60	5	3,5	55	2	6,3	31	-33	17,3	43	-16					
Käyttökate	0,4	17	-65	6,3	53	9	2,4	38	-8	2,4	12	-48	11,4	28	-19					
Nettotulos	-1,3	-54	-693	4,6	39	8	1,2	19	-35	-0,8	-4	-248	3,7	9	-46					
Toimialan investoinnit																				
Nettoinvestoinnit	0,1	3	235	4,0	34	442	4,8	76	3148	1,4	7	182	10,3	25	1223					
Toimialan vakavaraisuus																				
Omaraisuus	91	11		74	-3	47	-30	2	-92	2	50	-7								
Current ratio	1,6	-41		1,8	-16	1,2	-64	0,5	-41	0,9	-35									
Toimialan tuottavuus																				
Liikevaihto/htv	22,2	9		59,3	2	214,1	35	290,4	-16	104,4	-2									
Jalostusarvo/htv	5,9	-45		45,3	6	96,5	-15	92,1	-28	48,8	-8									
Yrityksen kannattavuus keskimäärin																				
Tuotot	3	100	-14	32	100	-5	224	100	18	1 172	100	-22	31	100	-12					
Jalostusarvo	1	24	-55	19	60	-2	124	55	2	368	31	-33	13	43	-18					
Käyttökate	0	17	-65	17	53	2	85	38	-8	139	12	-48	9	28	-20					
Nettotulos	-1	-54	-694	12	39	1	42	19	-35	-47	-4	-248	3	9	-47					

Omaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono
 Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.2. Vesiviljelyn laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013.

VESIVILJELY														
Tunnusluvut	Poikaskalatuotanto			Ruokakalatuotanto sisävesissä			Ruokakalatuotanto meressä			Yhdistelmä			Yhteensä	
	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Kpl	Muutos, %	Milj. €	Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus	96	12	7,4	22	-12	20,8	20	33	26,6	32	-18	61,6	170	3
Henkilöstö	60	1	2,0	45	28	4,8	69	12	7,6	155	-28	16,5	329	-11
Toimialan kannattavuus	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	6,9	100	7,4	100	16	20,8	100	9	26,6	100	-17	61,6	100	-7
Jalostusarvo	2,1	30	2,0	27	-7	4,8	23	75	7,6	29	-18	16,5	27	-6
Käyttökate	0,3	4	0,3	4	-68	2,7	13	284	1,7	6	107	5,0	8	45
Nettotulos	-0,7	-11	-1,0	-13	-296	1,4	7	555	-0,4	-1	83	-0,7	-1	45
Toimialan investoinnit	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%
Nettoinvestoinnit	0,4	5	127	0,1	2	42	0,9	5	86	0,3	1	-70	1,7	3
Toimialan vakavaraisuus	%	Muutos, %	%	Muutos, %	%	Muutos, %	%	Muutos, %	%	%	Muutos, %	%	%	Muutos, %
Omaraisuus	8	-81	28	-50	37	17	49	68	33	33	1,2	1,2	33	-1
Current ratio	0,5	-57	2,6	-16	1,8	17	1,3	33	1,3	1,3	33	1,3	1,2	1
Toimialan tuottavuus	1 000 €	Muutos, %	1 000 €	Muutos, %	1 000 €	Muutos, %	1 000 €	Muutos, %	1 000 €	Muutos, %	1 000 €	Muutos, %	1 000 €	Muutos, %
Liikevaihto/htv	108,2	-22	160,8	-10	294,6	-2	166,2	16	166,2	16	181,5	181,5	181,5	6
Jalostusarvo/htv	35,0	-37	43,5	-27	69,6	56	49,3	14	49,3	14	50,1	50,1	50,1	6
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys	Muutos, %	1 000 €/yritys	Muutos, %	1 000 €/yritys	Muutos, %	1 000 €/yritys	Muutos, %	1 000 €/yritys	Muutos, %	1 000 €/yritys	Muutos, %	1 000 €/yritys	Muutos, %
Tuotot	72	100	335	100	32	1 038	100	-18	830	100	1	363	100	-9
Jalostusarvo	22	30	90	27	6	238	23	31	239	29	0	97	27	-8
Käyttökate	3	4	13	4	-64	136	13	188	52	6	152	29	8	40
Nettotulos	-8	-11	-45	-13	-323	69	-11	441	-11	-1	80	-4	-1	46

Omaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono
 Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.3. Kalanjalostuksen laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013.

2014	KALANJALOSTUS														
	Isot yritykset			Keskisuuret yritykset			Pienet yritykset			Yhteensä					
Tunnusluvut	Milj. €	%	Muutos, %	Kpl	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Kpl	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Kpl	Muutos, %
<i>Toimialan laajuus</i>															
Yrityksiä	14	-7	-7	55	-7	68	-7	68	-7	137	-7	137	-7	137	-7
Henkilöstö	802	16	-18	239	-18	31	6	31	6	1072	6	1072	6	1072	6
<i>Toimialan kannattavuus</i>															
Tuotot	352,7	100	13	100	-7	41,5	100	100	12	398,9	100	100	10	100	10
Jalostusarvo	52,5	15	10	23	-12	9,6	23	27	6	63,3	16	16	6	16	6
Käyttökate	20,0	6	13	5	-16	1,9	5	14	3	22,6	6	6	10	6	10
Nettotulos	9,6	3	2	0	-119	0,3	0	7	-14	9,8	2	2	-5	2	-5
<i>Toimialan investoinnit</i>															
Milj. €	2,2	1	70	1,1	3	353	0,3	6	1855	3,6	1	131			
%															
<i>Toimialan vakavaraisuus</i>															
%	39	15	-39	16	-39	59	105	37	12						
Current ratio	1,5	-5	-24	1,0	-24	2,7	141	1,5	-8						
<i>Toimialan tuottavuus</i>															
1 000 €	438,1	-3	171,8	13	147,5	6	370,2	4							
Muutos, %	65,5	-5	40,1	8	40,0	0	59,1	0							
<i>Yrityksen kannattavuus keskimäärin</i>															
1 000 €/yritys	25 191	100	21	754	100	-1	69	100	20	2 911	100	18			
%	3 747	15	18	175	23	-5	18	27	14	462	16	14			
Käyttökate	1 428	6	21	35	5	-10	10	14	11	165	6	18			
Nettotulos	686	3	9	-2	0	-120	5	7	-7	72	2	2			

Omaravaisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono
 Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.4. Kalatukkukaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013.

Tunnusluvut	KALATUKKUKAUPPA												
	Isot yritykset			Keskisuuret yritykset			Pienet yritykset			Yhteensä			
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Kpl	Muutos, %	Milj. €	%	Kpl	Muutos, %
Yrityksiä	6	0			25	-4		31	-3			62	-3
Henkilöstö	214	3			239	5		23	3			476	4
Toimialan kannattavuus													
Tuotot	187,5	100	-1	90,9	100	0	4,5	100	-10	282,8	100	100	-1
Jalostusarvo	16,2	9	-2	11,3	12	9	0,9	19	-21	28,4	10	10	1
Käyttökate	5,9	3	-12	1,8	2	241	0,3	7	-49	8,0	3	3	2
Nettotulos	3,2	2	-16	-0,3	0	80	0,0	0	-89	3,0	1	1	15
Toimialan investoinnit													
Nettoinvestoinnit	0,2	0	-22	0,6	1	12	0,0	1	-70	0,8	0	0	-8
Toimialan vakavaraisuus													
Omaraisuus	41	3		28	4			-12		-6		36	4
Current ratio	1,7	1		1,2	2			0,9		50		1,5	2
Toimialan tuottavuus													
Liikevaihto/htv	875,0	-4		378,7	-5			190,8	-13	592,7	-5	592,7	-5
Jalostusarvo/htv	75,6	-5		47,3	4			37,2	-23	59,5	-2	59,5	-2
Yrityksen kannattavuus keskimäärin													
Tuotot	31 248	100	-1	3 635	100	4	145	100	-7	4 562	100	100	2
Jalostusarvo	2 700	9	-2	451	12	14	28	19	-18	457	10	10	5
Käyttökate	987	3	-12	71	2	255	10	7	-47	129	3	3	5
Nettotulos	538	2	-16	-12	0	79	1	0	-89	48	1	1	19

Omaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono
 Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 3.5. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2014 sekä muutos vuodesta 2013.

2014	KALAN VÄHITTÄISKAUPPA													
	Tunnusluvut			Isot yritykset			Keskisuuret yritykset			Pienet yritykset			Yhteensä	
				Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
<i>Toimialan laajuus</i>														
Yrityksiä				13	8		50	6		62	5		125	6
Henkilöstö				467	1		111	-5		21	0		599	0
<i>Toimialan kannattavuus</i>														
Tuotot	Milj. €	%	Muutos, %											
	153,3	100	3	17,1	100	-9	2,9	100	-2	173,3	100	1		
Jalostusarvo	22,6	15	-7	4,4	26	-3	0,6	22	-13	27,6	16	-7		
Käyttökate	5,3	3	-33	1,5	8	0	0,3	11	-31	7,1	4	-28		
Nettotulos	0,5	0	-75	0,8	5	15	0,2	5	-42	1,5	1	-52		
<i>Toimialan investoinnit</i>														
	Milj. €	%	Muutos, %											
	0,1	0	-66	0,4	2	479	0,1	3	574	0,6	0	44		
<i>Nettoinvestoinnit</i>														
<i>Toimialan vakavaraisuus</i>														
	%		Muutos, %											
Omavaraisuus	40	-16		30	48		42	-15		39	-12			
Current ratio	1,0	-13		1,5	24		0,9	-37		1,1	-10			
<i>Toimialan tuottavuus</i>														
	1 000 €	Muutos, %		1 000 €	Muutos, %		1 000 €	Muutos, %		1 000 €	Muutos, %			
Liikevaihto/htv	327,6	2		153,6	-5		134,8	0		288,5	2			
Jalostusarvo/htv	48,5	-8		39,6	2		29,7	-13		46,2	-6			
<i>Yrityksen kannattavuus keskimäärin</i>														
	1 000 €/yritys	%	Muutos, %	1 000 €/yritys	%	Muutos, %	1 000 €/yritys	%	Muutos, %	1 000 €/yritys	%	Muutos, %		
Tuotot	11 792	100	-5	342	100	-15	47	100	-7	1 386	100	-4		
Jalostusarvo	1 739	15	-14	88	26	-9	10	22	-17	221	16	-12		
Käyttökate	408	3	-38	29	8	-6	5	11	-34	57	4	-32		
Nettotulos	41	0	-77	17	5	8	2	5	-45	12	1	-54		

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono
 Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

luke.fi

Luonnonvarakeskus
Viikinkaari 4
00790 Helsinki
puh. 029 532 6000